

Hà Nội, ngày 20 tháng 6 năm 2008

THÔNG TƯ

Hướng dẫn xây dựng dự toán ngân sách nhà nước năm 2009

Thực hiện Chỉ thị số 723/CT-TTg ngày 06 tháng 6 năm 2008 của Thủ tướng Chính phủ về việc xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước năm 2009; Bộ Tài chính hướng dẫn công tác đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ ngân sách nhà nước năm 2008 và xây dựng dự toán ngân sách nhà nước (NSNN) năm 2009 như sau:

A. ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC NĂM 2008:

Căn cứ nhiệm vụ NSNN năm 2008 đã được Quốc hội quyết định, căn cứ mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và dự toán thu, chi ngân sách năm 2008 đã được Thủ tướng Chính phủ giao, trên cơ sở tình hình thực hiện 6 tháng đầu năm, các Bộ, cơ quan Trung ương và các địa phương cần tiếp tục tập trung thực hiện đầy đủ các giải pháp theo Nghị quyết số 08/2007/QH12 của Quốc hội về dự toán ngân sách nhà nước năm 2008, Nghị quyết số 02/2008/NQ-CP ngày 09/01/2008 của Chính phủ về một số giải pháp chủ yếu chỉ đạo thực hiện kế hoạch kinh tế - xã hội và ngân sách nhà nước năm 2008; Nghị quyết số 10/NQ-CP ngày 17/04/2008 của Chính phủ về các biện pháp kiềm chế lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm an sinh xã hội và tăng trưởng bền vững; Quyết định số 390/QĐ-TTg ngày 17/04/2008 của Thủ tướng Chính phủ về việc điều hành kế hoạch đầu tư xây dựng cơ bản và chỉ tiêu ngân sách năm 2008 phục vụ mục tiêu kiềm chế lạm phát; Thông tư số 135/2007/TT-BTC ngày 23/11/2007 của Bộ Tài chính hướng dẫn một số điểm về tổ chức thực hiện dự toán NSNN năm 2008; Thông tư số 34/2008/TT-BTC ngày 23/4/2008 của Bộ Tài chính về hướng dẫn triển khai thực hiện tiết kiệm 10% chi thường xuyên ngân sách nhà nước năm 2008 nhằm kiềm chế lạm phát.

Cùng với việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ NSNN năm 2008; các Bộ, cơ quan Trung ương, Ủy ban nhân dân các tỉnh thành phố trực thuộc Trung ương tổ chức đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ NSNN năm 2008 làm căn cứ xây dựng dự toán NSNN năm 2009 theo những nội dung chủ yếu sau:

I. Đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ thu NSNN năm 2008:

Căn cứ kết quả thu ngân sách 6 tháng đầu năm, đánh giá kết quả thu ngân sách năm 2008 trên cơ sở thực hiện các giải pháp phân đấu hoàn thành và hoàn

thành vượt mức dự toán thu NSNN đã được giao; trong đó tập trung vào một số vấn đề chủ yếu sau:

- Đánh giá, phân tích những nhân tố ảnh hưởng, tác động đến kết quả thực hiện thu ngân sách năm 2008 như: Năng lực sản xuất - kinh doanh mới tăng thêm do đầu tư mới, đầu tư mở rộng, đầu tư chiều sâu; việc chuyển đổi và sắp xếp lại doanh nghiệp nhà nước...; rà soát, đánh giá kết quả thu từ các dự án đầu tư trong nước, nước ngoài đi vào hoạt động và đã hết thời gian hưởng ưu đãi; kết quả thực hiện các chỉ tiêu về sản lượng sản xuất và tiêu thụ của các sản phẩm chủ yếu; giá thành; giá bán, lợi nhuận; kết quả thực hiện nhiệm vụ kế hoạch tài chính về đất đai (thu tiền sử dụng đất, đấu giá quyền sử dụng đất,...); tình hình giao dịch mua bán bất động sản; tình hình hoạt động của thị trường chứng khoán,...

- Đánh giá, phân tích tác động ảnh hưởng của việc sửa đổi, bổ sung về chế độ, chính sách và cơ chế quản lý thu trong năm 2008 đến kết quả thu NSNN; tác động của việc thực hiện các giải pháp chống lạm phát của Chính phủ, các Bộ, ngành, địa phương đến tình hình thực hiện kế hoạch sản xuất, kinh doanh của các đơn vị trên địa bàn và kết quả thu NSNN.

- Đánh giá tác động của việc điều hành chính sách xuất, nhập khẩu, trong đó có việc điều chỉnh thuế nhằm hạn chế nhập siêu, xuất khẩu nguyên liệu thô và điều chỉnh thuế suất để thực hiện các cam kết hội nhập (WTO, CEPT/AFTA, ASEAN-Trung Quốc, ASEAN-Hàn Quốc,...)

- Đánh giá kết quả phối hợp giữa các cấp, các ngành có liên quan trong công tác quản lý thu ngân sách và tổ chức thực hiện kiểm tra, kiểm soát truy thu nợ đọng, chống thất thu, chống buôn lậu, chống gian lận thương mại,...

- Đánh giá tình hình nợ đọng và xử lý nợ đọng thuế năm 2008: xác định rõ số nợ thuế năm 2007 chuyển sang, khả năng số nợ phát sinh trong năm 2008. Tổng hợp đầy đủ chính xác số thuế nợ đọng, phân loại nợ thuế theo các tiêu thức quy định tại quy trình quản lý nợ thuế.

- Phân đầu thực hiện tăng thu NSNN so dự toán được Thủ tướng Chính phủ giao, trong đó thu nội địa (không kể thu từ dầu thô và thu tiền sử dụng đất) tăng tối thiểu 5%, thu từ hoạt động xuất nhập khẩu theo đúng chế độ chính sách và kim ngạch xuất nhập khẩu thực tế phát sinh.

- Đánh giá tình hình kê khai, hoàn thuế giá trị gia tăng; số thuế phải hoàn phát sinh trong năm 2008; số đã hoàn cho các doanh nghiệp trong năm 2008; dự kiến số thuế phải hoàn của năm 2008 chuyển sang hoàn năm 2009;... trong đó phân tích rõ nguyên nhân hoàn thuế tăng, giảm đột biến so với năm trước.

- Các Bộ, cơ quan trung ương và các đơn vị sử dụng ngân sách đánh giá tình hình thực hiện thu năm 2008 (tổng số thu, số nộp NSNN, số được để lại chi theo chế độ).

II. Đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ chi ngân sách năm 2008:

1. Đối với nhiệm vụ chi đầu tư phát triển:

1.1. Đánh giá công tác bố trí và tổ chức thực hiện vốn đầu tư xây dựng cơ bản năm 2008:

- Đánh giá tình hình phân bổ, giao dự toán chi đầu tư xây dựng cơ bản (XDCB) năm 2008:

+ Đánh giá việc phân bổ vốn, giao dự toán chi đầu tư XDCB cho các dự án, công trình trong năm 2008 (bao gồm vốn từ nguồn NSNN, nguồn thu xổ số kiến thiết, nguồn vốn trái phiếu Chính phủ), nhất là đối với các công trình, dự án quan trọng, cấp bách cần đảm bảo theo tiến độ, các công trình, dự án hoàn thành trong năm 2008; bố trí vốn để thanh toán nợ đầu tư XDCB thuộc nguồn vốn ngân sách, để hoàn trả số vốn đã được ngân sách tạm ứng phải hoàn trả trong năm theo quy định.

+ Đánh giá tình hình thực hiện các chương trình, dự án sử dụng nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA); việc đảm bảo vốn đối ứng cho các dự án ODA theo cam kết; tiến độ giải ngân nguồn vốn ODA và bố trí vốn đối ứng.

- Đánh giá kết quả thực hiện sắp xếp, bố trí lại kế hoạch đầu tư phát triển năm 2008 theo Quyết định 390/QĐ-TTg ngày 17/4/2008 của Thủ tướng Chính phủ (bao gồm cả chi đầu tư từ nguồn vốn NSNN, vốn trái phiếu Chính phủ).

- Đánh giá tình hình, kết quả thực hiện chi đầu tư xây dựng cơ bản:

+ Đánh giá tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư XDCB năm 2008 theo các nội dung: số lượng dự án, công trình; kế hoạch vốn đầu tư được giao (bao gồm cả kế hoạch bổ sung hoặc điều chuyển trong năm 2008); khối lượng XDCB hoàn thành; khối lượng XDCB hoàn thành đã nghiệm thu; số vốn đã được thanh toán (trong đó thanh toán khối lượng XDCB hoàn thành); số lượng dự án, công trình hoàn thành, trong đó hạng mục công trình hoàn thành;... (chia theo nhóm A, B, C).

+ Đánh giá việc chấp hành quy định về quản lý vốn đầu tư: thủ tục đầu tư; thời gian, tiến độ thực hiện, quyết toán vốn đầu tư... các công trình, dự án XDCB trong năm 2008; những tồn tại trong cơ chế, chính sách quản lý đầu tư hiện nay.

+ Đánh giá việc bố trí và thực hiện nguồn vốn đầu tư từ trái phiếu Chính phủ và các nguồn khác theo quy định.

+ Tổng hợp, đánh giá tình hình và kết quả xử lý nợ đọng khối lượng đầu tư XDCB; đề xuất, kiến nghị các giải pháp để xử lý dứt điểm nợ đọng.

+ Đánh giá hiệu quả đầu tư XDCB năm 2008 và các năm trước; phân tích các tồn tại, nguyên nhân và giải pháp khắc phục; trong đó tập trung đánh giá, phân tích đối với các công trình, dự án trọng điểm của quốc gia, các dự án đầu tư sử dụng vốn ODA; các dự án từ nguồn trái phiếu Chính phủ; các dự án đầu tư

từ nguồn tiền sử dụng đất, nguồn thu xổ số kiến thiết;...

1.2. Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ hỗ trợ phát triển năm 2008:

- Tình hình thực hiện tín dụng ưu đãi của Nhà nước, tín dụng hộ nghèo và các hộ chính sách xã hội, tín dụng học sinh, sinh viên (kết quả hoạt động, dư nợ cho vay, lãi suất huy động, số phát sinh bù chênh lệch lãi suất,...).

- Tình hình thực hiện các chính sách hỗ trợ xúc tiến thương mại, đầu tư, du lịch; chính sách hỗ trợ doanh nghiệp công ích,...

- Tình hình thực hiện hỗ trợ phát triển sản xuất kinh doanh; đánh giá tình hình hoạt động và hiệu quả các Quỹ bảo lãnh tín dụng cho doanh nghiệp nhỏ và vừa, Quỹ hỗ trợ đầu tư phát triển đô thị của địa phương....

- Tình hình thực hiện dự trữ quốc gia năm 2008; mức dự trữ quốc gia đạt được đến ngày 31/12/2008; khả năng đáp ứng khi xảy ra các sự cố.

2. Đối với nhiệm vụ chi thường xuyên:

2.1. Đánh giá tình hình thực hiện dự toán NSNN 6 tháng đầu năm và dự kiến cả năm 2008 (việc triển khai phân bổ, giao dự toán ngân sách, rút dự toán; việc thực hiện điều chuyển, giảm chi đối với số kinh phí không phân bổ được cho các chương trình, nhiệm vụ khác;...) theo từng chỉ tiêu nhiệm vụ được nhà nước giao cho Bộ, cơ quan Trung ương, địa phương và đơn vị trong năm 2008. Đánh giá kết quả thực hiện các nhiệm vụ quan trọng, các chương trình, dự án lớn của từng Bộ, ngành, lĩnh vực, địa phương, cơ quan, đơn vị; những khó khăn, vướng mắc và đề xuất biện pháp xử lý.

2.2. Báo cáo tình hình thực hiện tiết kiệm 10% chi thường xuyên NSNN theo Quyết định 390/QĐ-TTg ngày 17/4/2008 của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư số 34/2008/TT-BTC ngày 23/4/2008 của Bộ Tài chính và Quyết định số 721/QĐ-BTC ngày 23/4/2008 của Bộ trưởng Bộ Tài chính.

2.3. Đánh giá kết quả, những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong việc thực hiện các cơ chế, chính sách và chế độ chi tiêu trong năm 2008 thực hiện các nhiệm vụ của các Bộ, cơ quan Trung ương, địa phương và đơn vị. Trong đó, chú ý đánh giá kỹ kết quả thực hiện các cơ chế, chính sách sau:

- Việc thực hiện chế độ hỗ trợ ngư dân, hỗ trợ người nghèo; chế độ khám chữa bệnh trong năm 2008 cho người nghèo, cận nghèo; khám chữa bệnh miễn phí cho trẻ em dưới 6 tuổi; thực hiện chế độ học bổng đối với học sinh dân tộc nội trú và bán trú, học bổng đối với học sinh hộ nghèo ở các xã 135, thôn, bản đặc biệt khó khăn của xã vùng II; chính sách trợ giúp các đối tượng bảo trợ xã hội;... theo chế độ quy định.

- Việc thực hiện chế độ miễn thu thủy lợi phí.

- Việc thực hiện chế độ phụ cấp đối với cán bộ không chuyên trách cấp xã, thôn, tổ dân phố theo quy định tại Nghị định số 121/2003/NĐ-CP ngày

21/10/2003 của Chính phủ (đánh giá việc sử dụng nguồn ngân sách trung ương hỗ trợ và bố trí nguồn ngân sách địa phương đảm bảo thực hiện chế độ).

- Việc thực hiện kinh phí trợ cước, trợ giá và cấp không thu tiền một số mặt hàng chính sách năm 2008 ở các địa phương; thực hiện chính sách cấp không thu tiền một số loại báo, tạp chí cho vùng dân tộc thiểu số và miền núi thực hiện theo quy định tại Quyết định số 975/QĐ-TTg ngày 20/7/2006 của Thủ tướng Chính phủ; thực hiện hỗ trợ hoạt động sáng tạo tác phẩm, công trình văn học nghệ thuật, báo chí ở Trung ương và các Hội văn học nghệ thuật của địa phương; hỗ trợ tác phẩm báo chí chất lượng cao ở địa phương theo Quyết định số 926/QĐ-TTg ngày 6/7/2006 của Thủ tướng Chính phủ.

- Tình hình, kết quả triển khai thực hiện Nghị định số 130/2005/NĐ-CP ngày 17/10/2005 của Chính phủ về cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm về sử dụng biên chế và kinh phí quản lý hành chính. Đánh giá tình hình tổ chức triển khai thực hiện chế độ tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, biên chế và tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập theo Nghị định số 43/2006/NĐ-CP ngày 25/4/2006 của Chính phủ, Nghị định số 115/2005/NĐ-CP ngày 5/9/2005 của Chính phủ.

2.4. Các Bộ, cơ quan quản lý ngành, lĩnh vực đánh giá tình hình thực hiện Nghị quyết số 05/2005/NQ-CP ngày 18/4/2005 và Nghị định số 69/2008/NĐ-CP ngày 30/5/2008 (thay thế Nghị định số 53/2006/NĐ-CP ngày 25/5/2006 của Chính phủ) về đẩy mạnh xã hội hoá các hoạt động giáo dục, y tế, văn hoá và thể dục thể thao,... đối với ngành, lĩnh vực mình quản lý; trong đó chú ý đánh giá, phân tích về tổng nguồn lực và cơ cấu nguồn lực của xã hội đầu tư cho phát triển ngành, lĩnh vực, kết quả thực hiện huy động các nguồn lực từ xã hội cho phát triển ngành, lĩnh vực; những tồn tại, nguyên nhân và giải pháp trong thời gian tới để huy động tốt hơn các nguồn lực từ xã hội để phát triển ngành, lĩnh vực mình.

2.5. Công tác cải cách hành chính trong thực hiện dự toán NSNN năm 2008; nêu rõ tồn tại, nguyên nhân và giải pháp khắc phục. Đánh giá việc tổ chức thực hiện cấp phát, thanh toán kinh phí và chuyển hình thức cấp phát bằng lệnh chi tiền sang rút dự toán tại Kho bạc nhà nước theo quy định tại Thông tư số 135/2007/TT-BTC ngày 23/11/2007 của Bộ Tài chính hướng dẫn một số điểm về tổ chức thực hiện dự toán NSNN năm 2008.

3. Đối với các chương trình mục tiêu quốc gia, chương trình 135 (giai đoạn II) và dự án trồng mới 5 triệu ha rừng:

Đánh giá tình hình phân bổ, giao dự toán chi các chương trình, dự án năm 2008; trên cơ sở dự toán kinh phí đã được giao và tiến độ thực hiện, các Bộ, cơ quan chủ quản chương trình, dự án và các địa phương đánh giá khối lượng thực hiện năm 2008, chi tiết theo từng chương trình, dự án; trong đó chú ý đánh giá hiệu quả, những vướng mắc, bất hợp lý về mục tiêu, nội dung, phương pháp tổ chức thực hiện chương trình, dự án, trên cơ sở đó đề xuất những điều chỉnh, biện pháp khắc phục trong năm 2008 và năm 2009 để đảm bảo thực hiện đúng